

Alfson 24/11-20

„Prestekonen“ etter Kristofer Janson.

En film hvor Gudbrandsdalens bedste mænd er
statister,

Forfatteren Olav Aukrust som en teologisk kandidat.

Paa Lillehammer er der i de sidste uker blit optat en film av mere end almindelig interesse. Hvem vet, kanske kan det bli en sukses av lignende dimensioner som «Synnøve Solbakken». Det er «Prestekonen» efter en

fortælling av Kristofer Janson — den staar i hans «Middelalderske historier». Filmen er indspillet paa Maihaugen, i en saa egte ramme, som det er mulig at faa, og filmen betyr i det hele et forsøk paa at gi et saa

sandt og rigtig billede som mulig av kulturlivet i Norge i gamle dage.

Regissøren hr. Carl Dreyer kom gjennem Christiania, da han hadde gjort arbeidet paa Lillehammer fra sig, og han fortalte os om filmen.

Kristofer Jansons fortælling foregaar i anden halvdel av det 17de aarhundrede. Tidspunktet for filmen har man maattet holde litt flytende, da man er henvist til den ramme som de gamle bygninger paa Maihaugen gir. Der forekommer ting som er yngre, men alle interiører er korrekte.

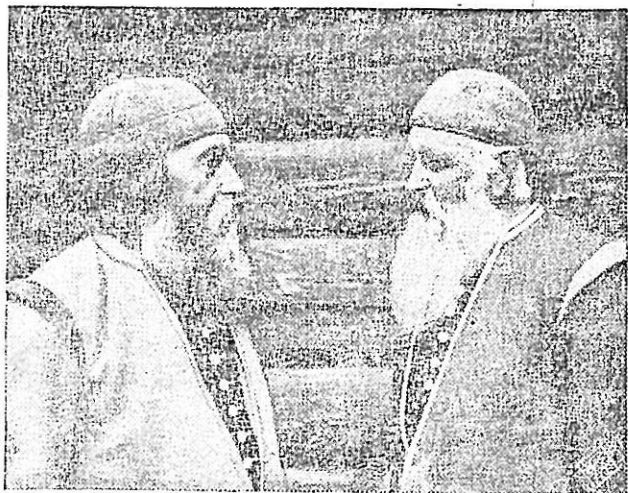
— Da det er en norsk film, var jeg jo paa forhaand ængstelig. — hr. Dreyer som er dansk — har før sine filmdage i mange aar været journalist, en ypperlig journalist. — Det er Danmark jeg kjender, men da handlingen i dette filmdrama er lagt saa langt tilbake, til dansketiden da saa meget var fælles, har jeg git mig i kast med opgaven. Jeg har da sat mig det maal at levere en film som var saa rigtig og saa norsk som det lot sig gjøre. Vel er det ikke meningen at lage et stykke kulturhistorie, men allikevel er det ikke av veien at stræbe mot korrekthet og være ved det. Her er filmen i en helt anden stilling end teatret. Teatret har nogen faa dekorasjoner, det er bundet av en strengt tilskaaret handling. Filmen med sine mangfoldige, skiftende billeder kan gi et ganske anderledes fyldig billede av livets virkelighet.

Her møtte vi den vanskelighet at der næsten ikke forelaa stof. Netop det tidsrum vi skulde skildre er i saa henseende det værste. Jeg kan takke konservator Midttun for mange nyttige vink.

Ellers er der noget enestaaende ved denne film. Interiører og eksteriører er optat samtidig. Som regel tar man

interiørene for sig, i optagelses-teatret. Naar man da holder paa med eksteriørene oppe i en eller anden dal, er hver regnveirsdag mistet arbeidstid, og det kan være fortærende at ligge og vente paa sol fra dag til dag. Vi hadde rammen færdig paa Maihaugen, vi drev paa ute hvis det var solskin, og regnet det, saa tok vi fat paa interiørene.

For at kunne fotografere inde maatte vi lægge 9—10 ledninger fra elektricitetsverket. Vi begyndte med

To av Gudbrandsdalens kjendte bønder Blekastad og Peter Kraabøl som statister.

Der er flere merkelige ting ved denne film. Vi hadde en flok statister som man skal lete efter maken til.

Det gik slik til. I tandlæge Sandvigs forværelse traf jeg en dag tilfældigvis forfatteren Aukrust. Sandvig overtalte ham til at overta rollen som en teologisk kandidat i filmen. Derefter bilte Aukrust og jeg op Gudbrandsdalen helt til Bøverdalen, og Aukrust overtalte en række av dalens gjæveste mænd til at spille med.

20,000 normallys, senere fik vi flere lamper fra Kjøbenhavn og brukte op til 40,000 normallys. De gamle mørke veggene slukte lyset. Der var bare et enkelt litet vindu. Det vakre bløte dagslys manglet aldeles. Fotografen hadde en vanskelig opgave. Lyset genererte skuespillerne meget, alle hadde ond i øinene, vi maatte arrangere indspillingen slik at vi arbeidet med dem som ikke var syke, og naar de blev daarlige blev de avløst av de andre som imens var blit bra igjen.

Blandt dem var Peter Kraabøl, Olav Aasmundstad, Ivar Blekastad, skolebestyrer Aukrust, Anton Lie i Sel, maleren Kristen Holbø. Einar Lunde paa Lillehammer blev ogsaa med. Disse mænd gav de store optrin karakter.

Forresten var der et særlig hensyn at ta ved valg av statister. De maatte ha skjegg! I hele filmen forekommer der ikke et eneste falskt skjegg. Skuespilleren Rød, som man vil huske fra «Synnøve Solbakken», fik allerede i marts besked om at anlægge skjegg.

Aukrust fik ordre til at la haaret vokse. Vi har ogsaa latt være at bruke sminke. Jeg vil heller ha folk mørke, det er allikevel mere egte, og bønder fra den tid kan jo tænkes at ha været uvaskede. Hovedpersonerne maa sminke sig av hensyn til mimiken.

Handlingen i denne film er baade tidstypisk og menneskelig sand og bevæget. Den gir ogsaa anledning til store optrin, til massevirkninger, da der forekommer baade prestevalg, bryllup og likfærd.

Filmdramaet begynder med et prestevalg. Der er tre kandidater. De blir spillet av Aukrust, Kurt Wehlin og Einar Rød. Rød blir valgt, og han maa da efter tidens skik gifte sig med sin forgjængers enke. Det er en pinlig situation for ham, for han er forlovet med en jente i hjembygden. Her ligger konflikten. Presteenken blir spillet av fru Hildur Karlberg, fæstemøen av Greta Almroth. Klokkeren blir spillet av Thyholdt, en naboprest av William Ivarson. Et par gamle, mosgrodde tjenestefolk blir spillet av to skuespillere fra Kjøbenhavn, fru Mathilde Nielsen som er søster av Sophus Neumann, og Emil Helsingreen.

Fotografen er Schneevoigt, en danske. Han er meget dygtig, og jeg tror han har faat frem den rette stemning.

I løpet av en maaned tænker jeg at være helt færdig. Der er ialt tat 10,000—12,000 meter, de skal klippes ned til 1800—2000.

Saa var det vel ikke mere?